1856. N°. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 29 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij dit Nommer behoort Bijblad N°. 22, *en een Bijblad, inhoudende Verslag van het verhandelde in de Tweede Kamer.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 September.

Wij hebben tot hiertoe bij de optreding van het nieuwe Ministerie ons gewacht, om iets tot lof of blaam er van te zeggen. Wij vleiden ons dat dit Ministerie welligt meer bijval zou kunnen vinden, dan de schampere en smadelijke uitvallen van sommigen, en de verdenking waarin deze het bij het publiek al bij voorraad zochten te brengen, schenen te mogen beloven. De zitting van Vrijdag, in welke § 6 van het antwoord op de troonrede werd behandeld, en waarbij de Heer Thorbecke en de Minister van Justitie uitvoerig hun gevoelen hebben ontwikkeld, heeft het vermoeden bij ons versterkt, dat die beide mannen niet gansch vijandig tegenover elkaâr zouden staan. Wij achten dit verschijnsel zoo belangrijk, zoo verblijdend voor de natie, zoo hoogst vereerend voor deze beide Staatsmannen, aan welken niemand groote gaven en bekwaamheden zal ontzeggen, dat we de merkwaardige redevoeringen van beiden, met zeer weinig verkorting, doch overigens woordelijk, in een afzonderlijk verslag van den afloop der zitting van gisteren, hierbij hebben opgenomen.

— Ll. Donderdag avond deed de Wel-Eerw. Heer Hugues, Pred. te Anduze (dep. du Gard), en afgevaardigde van het Historisch Genootschap voor het Protestantismus in Frankrijk, in de Walsche kerk alhier mededeeling omtrent dit genootschap, welks zetel te Parijs is gevestigd, en aan het hoofd waarvan de achtenswaardigste mannen staan, hetwelk zich tot taak stelt het opsporen, bijeenbrengen en in het licht geven van al de onuitgegeven en gedrukte stukken, waarbij de Walsche kerkgenootschappen belang kunnen hebben.

Dit doel tracht de maatschappij te bereiken door: 1°. eene verzameling archiven, waarvan de inrigting berekend is om alle nasporingen, ook van bijzondere personen, gemakkelijk te maken; 2°. de uitgave, onder den naam van *Recueil*, van gewigtige stukken van grooten omvang, waarvan het eerste deel ter perse is en de Gedenkschriften van zekeren Jean Rou, te 's Gravenhage, in 1675 geschreven, en voor de kennis van menschen en toestanden uit dien tijd hoogst belangrijk, zal bevatten; 3°. door het zoogenaamde *Bulletin*, dat elke 2 maanden in het licht komt, en onder de rubrieken van correspondentie, onuitgegeven stukken, mengelingen en boekbeschrijving, in de reeds uitgegeven 4 boekdeelen, een aantal bijzonderheden bevat, ook voor de Nederlandsche geschiedenis van groot belang.

De Heer Hugues is herwaarts gekomen om dat genootschap nader te doen kennen en om in archiven en boekerijen na te sporen, wat dáár voor hetzelve aanwezig is. Hij wenscht echter ook bekend te worden gemaakt met zoodanige stukken, brieven, gedenkschriften en dergelijke, welke zich in bijzondere verzamelingen of in het bezit van afstammelingen der *refugiés* mogten bevinden.

Het werk der Maatschappij, dat de zucht tot geschiedkundige nasporingen opwekt, levert niet alleen wapenen aan de verdedigers der godsdienstige en staatkundige vrijheid, maar biedt tevens een onzijdigen grond aan, waarop de verschillende partijen in het godsdienstige elkander de broederhand reiken. De Maatschappij telt, in weêrwil van haar 4-jarig bestaan, reeds 1600 leden. Maar dat getal is nog verre van voldoende voor haar doel en opofferingen. Daarom worden ook de Protestanten in Nederland uitgenoodigd zoo tot het lidmaatschap, dat voor den prijs van 7 francs 's jaars regt geeft op een lijvig boekdeel harer werken, als tot mededeeling van onuitgegeven stukken.

De Predikanten der Walsche gemeente alhier, zijn bereid om de namen der deelnemers aan het *Bulletin* aan te nemen en op te zenden.

— Woensdag avond heeft zich op Zomerzorg de met roem bekende Johannisberger Kapelle voor het eerst in onze stad, en wel met bijzonder goed gevolg laten hooren. Onze stadgenooten zullen met genoegen vernemen, dat er een tweede Concert van deze Kapel, in hetzelfde locaal, op Maandag 6 October aanst. zal plaats hebben, en dat het programma alsdan zoowel door uitgebreidheid als voortreffelijke keuze der stukken, zal uitmunten.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen, bedroeg gedurende deze week dagelijks 68 tot 84 personen.

— Te Oosterhout (Noordbraband) is Woensdag ll. door den omroeper der gemeente bekend gemaakt, dat de monsteraardappelplant, welke om hare buitengewone hoogte, sedert lang ieders nieuwsgierigheid had gaande gemaakt en in den tuin van P. van den Elshout was gepoot, zou worden gerooid. Zulks had dan ook in tegenwoordigheid eener talrijke schare plaats, en 26 groote aardappelen, waaronder eenige van 5 oncen zwaar, werden van het monstergewas, welks loof eene hoogte van 3,50 el en eenen omvang van ruim 2,50 el had, afgehaald. Om het ongewone der zaak ging het rooijen met eenige plegtigheden, ter eere van den verzorger der plant, vergezeld.

— Volgens berigt uit Curaçao is in de maand Julij jl. te Bonaire overleden zekere Eleonore Elisabeth, beter bekend onder den naam van mama Noortje, welke vrouw den zeer hoogen en zeldzamen ouderdom van 104½ jaren had bereikt. Zij was sedert 4 jaren weduwe van Cornelis Marten, genaamd papa Cornelis, die mede aldaar in den ouderdom van 102 jaren is overleden.

's GRAVENHAGE, 27 September.

Bij Kon. besluit zijn bevorderd: tot Kapt.-Luitenant ter zee, de Luit. ter zee der 1ste kl. A. D. S. Clarkson; tot Luits. ter zee der 1ste kl.: de Luits. ter zee der 2de kl. W. F. L. de Vriese, Jhr. M. W. Bowier en J. P. K. van Moorsel, en tot Officier-Machinist, met den rang van Luit. ter zee van de 2de kl., de Machinist der 1ste kl. in het vaste corps P. A. van Aken.

— Z. M. heeft op verzoek eervol ontslag verleend aan den Heer H. F. Koppen, als Burgemeester van Leerdam, en als zoodanig benoemd Mr. E. C. van Baerle. Ook is benoemd tot Notaris te Dinxperloo J. M. L. Mispelblom Beyer, Candidaat-Notaris te Herwijnen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg van de Zitting van Donderdag 25 September.

In ons vorig nommer hebben wij alleen nog kunnen melden dat de Ministers van Binnenl. Zaken en van Justitie en de Heer Groen hadden gesproken, de laatste zeer uitvoerig. Wij laten hier, zoo veel ons bestek gedoogt, een korte schets hunner rede volgen.

De Minister van Binnenl. Zaken wenscht, vóór den aanvang der beraadslagingen over § 6, enkele woorden tot opheldering te zeggen. De Regering is ten stelligste overtuigd van de noodzakelijkheid, om aan het voorschrift der Grondwet gevolg te geven, zoodat men vertrouwen mag, dat de regeling van het onderwijs eerlang tot uitvoering zal zijn gekomen. De Regering zal dan ook niets meer ter harte nemen dan dit onderwerp, overtuigd als zij is, dat deze belangrijke aangelegenheid, na eene zoo lange vertraging, geen verder uitstel gedoogt.

De Heer Groen van Prinsterer licht daarna zijn amendement in 't breede toe, en bestrijdt de verwijzing in het ontworpen adres op het voorloopig verslag, in de vorige zitting betrekkelijk de voordragt nopens het lager onderwijs uitgebragt; vooral omdat het beginsel der gemengde school daarbij tot regel is gesteld. Hij ziet in de voorgestelde zinsnede eene tegenstelling van het verlangen des Konings, die op een nader onderzoek heeft gewezen, en ontwikkelt: 1°. dat de hoofdgedachte, het systeem van de Tweede Kamer of van hare meerderheid, indien het werkelijk haar systeem is, is heilloos; 2°. dat de Koning lof en dank verdient, omdat Hij zich vooralsnog tegen de verwezenlijking van die hoofdgedachte heeft verzet, en 3°. dat de Koning te regt op de ondersteuning zijns volks rekent.

De Minister van Justitie vindt in deze rede aanleiding, om even het woord te voeren. Het Ministerie heeft zich niet te veel in de beraadslagingen gemengd, omdat het adres van de Kamer uitgaat. Hij zal inlichtingen geven en het standpunt der Regering handhaven, als dit aangevallen wordt, en nu voorloopig eenige bedenkingen tegen § 6 in het midden brengen, om te dienen van goeden raad en om het standpunt der Regering nopens het amendement van zijn geachten vriend (den Heer Groen) aan te geven. Dat § 6 der Regering hoogst onaangenaam is, spreekt van zelf; men heeft het daarop dan ook toegelegd en gemeend hierin niet alleen alle wantrouwen tegen het Ministerie te concentreren, maar ook eene geheele verwijdering van het standpunt, bij de Troonrede als den grondslag van dit Kabinet aangenomen; hij zal later de § zelf bestrijden. Welke was de toestand toen Z. M. den wensch te kennen gaf, dat er middelen beproefd zouden worden, om aan veler gemoedsbezwaren te gemoet te komen? Men had de in de vorige zitting aanhangige wet in beraadslaging kunnen laten komen, en dan zou er niets anders overgebleven zijn, dan de Kon. sanctie aan de wet te weigeren; dan zou er een breuk kenbaar zijn geworden tusschen de Kroon en de Kamer, en dan zou er niets anders over zijn gebleven dan eene ontbinding. Deze toestand heeft de Kroon willen voorkomen. Met dien verzoenenden geest harmonieert § 6 volstrekt niet. Met het amendement kan de Regering zich ook niet vereenigen. Zij is van oordeel, dat de drie takken van het onderwijs in zoo naauw verband staan, dat zij met elkander één geheel uitmaken en belooft, dat de daartoe betrekkelijke wets-ontwerpen in deze zitting ter tafel zullen worden gebragt. Het standpunt van het amendement verschilt zeer van dat der Regering. Het constateert alsof er tegenspraak zou bestaan tusschen de Grondwet en de behoeften eener Christelijke natie, en het standpunt der Regering is juist, dat er hieromtrent geen tegenspraak bestaat.

Daarna voeren nog het woord: de Heeren Bosscha, Godefroi, Schimmelpenninck van der Oye, van Nispen, van Deinse en Wintgens, welke laatste zich vereenigende met het gronddenkbeeld van de §, voorstelt die aldus te veanderen:

Door Uwe Majesteit wordt ons het uitzigt geopend op de voordragt van verschillende wets-ontwerpen van het uiterste gewigt, tot welker naauwgezet onderzoek wij ons gaarne bereid verklaren. Daaronder is er een, dat op het lager onderwijs, waarvan de indiening, naar onze overtuiging, thans geen verder uitstel gedoogt. Ofschoon de Kamer over de hoofdbeginselen van dit onderwerp meermalen in de gelegenheid was van haar gevoelen te doen blijken, zal zij op nieuw met naauwgezetheid de voorstellen onderzoeken, welke haar door Uwe Majesteit zullen worden gedaan. Wij zijn met Uwe Majesteit overtuigd, dat al wat tot het gebied des gewetens behoort, ongeschonden moet blijven, en meenen dat dit doel kan worden bereikt door stipte inachtneming van de voorschriften der Grondwet, die, terwijl zij het beginsel der volkseenheid huldigt, door gelijkstelling der gezindheden en door de uitdrukkelijke bepaling dat bij de inrigting van het openbaar onderwijs ieders godsdienstige begrippen moeten worden geëerbiedigd, elk denkbeeld van gewetensdwang ten eenen male afsnijdt.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 September.

In de tweede zitting van het Congres voor de hervorming van het tolstelsel is mededeeling gedaan van een brief van den Minister van Financiën in Nederland, ter betuiging van belangstelling, ten geleide van statistieke opgaven en ter verontschuldiging dat de Nederl. Regering geene officiële zaakgelastigden had gezonden, wegens den bijzonderen aard van het congres; maar dat zij echter met genoegen zag, dat mannen van wetenschap en ondervinding er zich heen hadden begeven, besluitende met den wensch dat de pogingen der vergadering door heilrijke uitkomsten voor de handels- en nijverheidsbelangen der volken mogen bekroond worden.

Eene menigte brieven in gelijken geest waren bij het bestuur ingekomen. Verder nog een uitvoerige brief van Richard Cobden. Overigens hebben vele leden het woord gevoerd, en wel zoo uitvoerig, dat de Voorzitter, te midden der voordragten heeft gezegd, dat er nog 12 redenaars over het eerste punt waren ingeschreven, en dat, zoo ieder nog spreken wilde, men niet tot de practikale vragen zou komen en alzoo geen enkele uitkomst zou verkrijgen; waarom hij verzocht dat men zich bij de mededeeling van stellige feiten en inlichtingen zou bepalen. De zitting eindigde weder omgeveer 5 ure.

In de derde zitting heeft de Secretaris Jottrand mededeeling gedaan van een aantal ingekomen stukken, op de werkzaamheden van het congres betrekking hebbende. Vervolgens hebben gesproken de HH. Catteaux-Wattel (België), Ackersdyck (Nederland), Nakwaski (Zwitserland), Villaboa, Figuerola en Calmeiro (Spanje). De Heer Ackersdyck, die over de nog in Nederland bestaande invoerregten op bier, zeep, zout en vooral op de suiker sprak, werd van alle kanten levendig toegejuicht. De overige werkzaamheden bestonden in de goedkeuring van de vestiging eener internationale vereeniging, tot bevordering van den onderlingen vrijen handel, te Brussel; de aanneming van een voorstel der Kamer van Koophandel te Antwerpen, door den Heer Herz uit Hamburg gewijzigd, om den wensch uit te spreken dat de laatste sporen der koloniaalstelsels overal vernietigd mogen worden; het uiten van den wensch tot afschaffing der betaling van tollen op de rivieren en wateren, die tot internationale gemeenschap dienen, en van dien tot afschaffing der paspoorten. Vervolgens hoorde het congres een rapport van den Heer Tellière, over het onderwijs in de staatshuishoudkunde, in alle scholen, de lagere niet uitgesloten. Dit rapport gaf tot verschillende opmerkingen aanleiding, waarna de algemeene wensch werd uitgedrukt, dat dit onderwijs op zoo uitgebreide schaal als mogelijk is, zal gegeven worden.

— Naar men verneemt is een zaakwaarnemer hier ter stede, met eene som van 100,000 fr. verdwenen.

— Te Gent is het aantal van nieuwe leden der *Société litteraire* tot 132 geklommen. Het dagblad van Gent meent, dat men den Bisschop wel tot eerelid mag benoemen, wegens de door zijnen uitval tegen de Hoogeschool, aan de Vereeniging bewezene diensten.

ENGELAND.

LONDEN, 25 September.

Lord Hardinge, voormalig Gouverneur-Generaal van Indië en later Opperbevelhebber des Engelschen legers, is overleden.

— Men wil weten dat de tegenwoordige Lord-Mayor Salomons, die de Israelitische godsdienst belijdt, veel kans heeft op nieuw te worden benoemd. Men zou hiermede tegen de handelwijze van het Hoogerhuis, die de toelating van Israeliten steeds weigert, willen protesteren.

— De *Times* deelt mede, dat de Indische landpost, die op 4 October van Southampton vertrekt, eene hoeveelheid zilver, ter waarde van 3 mill. Ned., voor Indië en China zal medenemen. De verzekerings-premie is van 35 sh. tot 90 sh. gerezen.

— De zucht om tot regtsgeleerde te worden opgeleid is hier thans veel minder dan vroeger. In den Temple, waar de Studenten of Advocaten hunne kamers hebben, zijn thans 73 kamers te huur, en het getal der Studenten is een vijfde van dat voor 10 jaren.

— De vervalscher der aandeelen van het glazen paleis heeft aan het bestuur een brief geschreven, waarin hij al de bijzonderheden zijner kwade praktijken mededeelt. Hij biedt aan, tot het vergoeden der verliezen mede te werken. Men verwacht, dat het bestuur den bedrieger aan de wraak der wetten zal overlaten.

— Volgens ontvangen berigten is de cholera op het eiland Madeira nadat 6000 menschen ten grave zijn gedaald, nagenoeg verdwenen, maar te St. Vincent heerschte die ziekte nog hevig. De lijken bleven aldaar op de straten liggen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 September.

Prins Napoleon wordt tusschen 25 en 30 dezer alhier terug verwacht.

— De aangekondigde stierengevechten te Bayonne hebben op 22 dezer in tegenwoordigheid des Keizers plaats gehad. 6000 personen waren op de schouwplaats vereenigd. Alles is in de beste orde afgeloopen.

— Alhier zijn eene menigte billetten aangeplakt, waarbij de ingezetenen worden opgewekt om als landverhuizers naar Brazilië te vertrekken.

— De Graaf de Fabre, oud Pair van Frankrijk, die sedert eenige jaren te Figuières woonde, had zich den 13den dezer naar Alfor begeven, van een geweer met dubbelen loop voorzien. Toen hij dit in het veld wilde afschieten, is een der loopen plotseling gesprongen, waardoor den Graaf twee vingers van de linkerhand en een gedeelte der vuist zijn afgeslagen. In weerwil van alle pogingen der kunst, is hij den volgenden dag bezweken.

— Mll. Rachel is met een talrijk gevolg naar Cairo, tot herstel harer gezondheid, vertrokken.

— Te Nancy hebben de Jezuiten een huis gekocht, om er een opvoedingsinstituut op te rigten.

— Uit Oran (Algerië) wordt geschreven, dat tusschen genoemde plaats en Tlemcen eene diligence door een 15 tal Arabieren is aangevallen en de zich daarin bevindende Agha van Oran en diens tolk zijn vermoord. Daar er niets gestolen werd, schrijft men dit feit aan wraak toe. Een Fransch reiziger is daarbij zoo ernstig gekwetst geraakt, dat hij mede spoedig is overleden.

SPANJE.

MADRID, 22 September.

De *Gaceta* bevat een Koninkl. besluit, waarbij de verdere uitvoering der wet tot den verkoop der kerkelijke en nationale goederen wordt geschorst. Deze maatregel kan zeer nadeelige gevolgen voor het land hebben. Daardoor wordt de stoffelijke vooruitgang, die zich hier te lande begon te vertoonen, gestuit of althans belemmerd. Reeds moeten twee crediet-vereenigingen tegen die staking hebben geprotesteerd. De Maarschalk O'Donnell begint voor den invloed van zijn ambtgenoot Rios Rosas te wijken, en hoewel men zijne eigenliefde vleit, door te zeggen dat hij onmisbaar is, is het niet onwaarschijnlijk, dat hij spoedig het lot van Espartero zal deelen. De Heer Salaverria, de 68ste Minister van Finantien sedert 1833, is een behoudsgezind en vrijheidlievend voorstander van het constitutionele Koningschap, grondig met den staat en de behoeften van 's lands finantien bekend, en gezind om de belasting op de levensmiddelen, welke al spoedig na de omwenteling van 1854 afgeschaft werd, geheel of ten deele weder in te voeren.

— Er worden alhier reeds vertrekken in gereedheid gebragt voor den Maarschalk Narvaez, vlak tegen over het hôtel van O'Donnell.

ITALIE.

De Paus heeft op 18 September een Consistorie gehouden, waarin aan Mgr. Viale Prela den Kardinaalshoed is verleend, en eenige Bisschoppen zijn benoemd voor de zetels in het Russische rijk.

— Men heeft de hoop op eene minnelijke schikking van de Napelsche zaken nog niet geheel opgegeven. De Mogendheden willen aan Koning Ferdinand nog tijd tot nadenken geven, en hebben daarom de zending eener vloot nog uitgesteld. De Koning steunt op het leger en op de Lazaroni. De houding van het eerste is twijfelachtig; maar de laatsten zijn hem toegedaan. Overigens is het land in twee partijen verdeeld. De eene wil den Koning behouden, met invoering eener constitutionele regeringsvorm; de andere verlangt, dat de Koning afstand doe ten behoeve van zijnen zoon. De zending van den Heer Hübner, van wege Oostenrijk, moet geene bevredigende uitkomsten opleveren.

PRUISSEN.

De Koningin der Nederlanden heeft uit Stuttgart een uitstapje naar Zurich gedaan.

— De landverhuizing over Hamburg en Bremen, heeft op eene groote schaal plaats. In eerstgenoemde plaats zijn 1000 landverhuizers op één dag uit Boheme aangekomen.

ZWEDEN.

De voormalige Onder-Koning van Noorwegen, Graaf von Loewenskjold, is in den ouderdom van 80 jaren overleden. Hij had 60 jaren in 's lands dienst werkzaam geweest, waarvan 15 jaren in bovengemelde betrekking.

RUSLAND.

Namens den Keizer zijn 60,000 zilveren gedenkpenningen, ter gedachtenis van de krooning geslagen, uitgedeeld.

— Prins Frederik der Nederlanden heeft Moskou reeds verlaten.

— De Oostenrijksche Gezant, Vorst Esterhazy, geeft op 26 September een groot bal, waarop 1000 personen zijn genoodigd. Hij heeft daartoe verscheidene kisten met zilverwerk ontboden.

— Men wil weten dat ook hier te lande eerlang de Gregoriaansche tijdrekening zal ingevoerd worden.

— Te Kroonstadt is een zeevaartkundig observatorium opgerigt en een Comité voor den scheepsbouw gevormd.

— De Collegieraad Tschletski, lid der Commissie belast met het provianderen van het 4de legercorps, heeft eene som van 150,000 roebels uit de staatskas verduisterd en zich uit de voeten gemaakt.

TURKYE.

Het is te verwachten, dat in Syrië de ten uitvoerlegging van het besluit betrekkelijk de gelijkstelling der Christenen, tot moeijelijkheden aanleiding zal geven. Naar men verneemt zou de Christelijke bevolking van den Libanon weigeren het regt te betalen, hetwelk door de Porte als vergoeding voor de vrijstelling van de krijgsdienst gevorderd wordt; hier en daar zou reeds de bevolking hare onwilligheid aan den dag hebben gelegd, zoo zelfs dat de Turksche overheden, niet bij magte zijn om het wettig gezag te doen eerbiedigen. Een regement van het Arabische legercorps zal derwaarts worden gezonden.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat het Voljaars- als ook het eerste Suppletoir Kohier van den Hoofdelijken Omslag voor deze Gemeente, over het dienstjaar 1856, door Gedeputeerde Staten dezer Provincie, bij besluit van den 23sten dezer maand, N°. 28, zijn goedgekeurd en op heden aan den Gemeente-Ontvanger ter invorring zijn ter hand gesteld en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 27 September 1856. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN doen te weten, uit naam van den Staatsraad Commissaris des Konings in de Prov. Zuidholland, dat bij resolutie van den Minister van Finantiën van 25 September 1856, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij, de loten en gedeelten daarvan, voor de *tweede* week der trekking van de laatste klasse der 230ste Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.		*Bij Verhuring.*	
Geheele Loten	*f* 76.00.	Geheele Loten	*f* 30.00.
Halve	- 38.00.	Halve	- 15.00.
Vijfde	- 15.20.	Vijfde	- 6.00.
Tiende	- 7.60.	Tiende	- 3.00.
Twintigste	- 3.80.	Twintigste	- 1.50.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij art. 3 van Z. M. besluit van 6 Januarij 1831, n°. 68 (*Staatsblad n°.* 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 26 September 1856. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 26sten September de Heer Simko Heerts Rinkes, van de Joure (prov. Friesland), in de Letteren, na Openbare verdediging zijner Disputatio: *de Oratione prima in Catilinam a Cicerone abiudicanda.*

230ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

4de Trekking. N°. 16817 een prijs van *f* 5,000. N°s. 3441, 15080 en 15973 ieder een prijs van *f* 1,000.

Met vriendelijken dank ontvangen voor den rampspoedigen Landbouwer te *Deurne*, van N. N. *f* 1; van P. N. *f* 2; en van N. X. een Coupon groot *f* 4.95.

J. TICHLER.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: C. STROO,
Gepensioneerd Luitenant-Kolonel der Infanterie van het Oost-Indisch Leger,
EN
A. C. P. HASEBROEK.

A. J. M. LOS,
Med. Doctor te Schiedam,
EN
G. H. HASEBROEK.

LEYDEN, 24 September 1856.

ROOM- EN KOFFIJHUIS *DE VINK.*

GROOT HARMONIE CONCERT.

Door het gevorderde Zomersaisoen, zal het Muziek-Corps der **Rijdende Artillerie**, zich op Zondag den 28sten September 1856, voor de laatste maal doen hooren.

Aanvang ten *vijf* ure. D. OUDSHOORN.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van

BREEDÉ & VALOIS.

Buitengewone Voorstelling op VRIJDAG den 3den OCTOBER 1856. **Het Ontzet der Stad Leyden**, Geschiedkundig Dramatisch Tafereel in 3 Bedrijven. — Daarna: **De Loods, de Scheepstimmerman en het Garnaalmeisje**, Blijspel met Zang in 2 Afdeelingen. 1ste Afd., De Vriendschap van twee Broeders; 2de Afd., Veertien dagen na de Bruiloft.

(Beide Stukken in vele jaren niet vertoond).

Aanvang ten *half zeven* ure.

De COMMISSIE van Oppertoezigt en Beheer over de Kweekschool voor Zeevaart alhier, maakt aan Belanghebbenden bekend, dat zij hare Zitting tot aanneming van **nieuwe Kweekelingen** en het geven van **inlichtingen** aan Ouders en Voogden voor ditmaal in plaats van op den laatsten Maandag der maand, zal houden op den 1sten Maandag der maand October, 's namiddags ten 1 ure, in het Locaal Weddesteeg, Wijk I. N°. 106.

Namens boveng. Commissie,
M. A. KLUIT.

De DIRECTIE der Algemeene Nederlandsche Verzekering-Maatschappij: *VOORZORG VOOR ALLES*, gevestigd te *Amsterdam*, vraagt voor de Stad *Leyden* c. a. een **Agent**, die zich door activiteit en relatiën een ruim bestaan zal kunnen verschaffen, en van wie voor het in hem te stellen vertrouwen, eene kleine som in contanten als borg gevorderd wordt. Adres *franco* aan het Kantoor der Maatschappij, Spiegelstraat, C. C. 567.

A. G. MULIÉ,

Chirurgicaal en Orthopedisch Instrumentmaker,

beveelt zich aan zijne Stad- en Landgenooten minzaam aan tot het vervaardigen van alle soorten van **Kunstbeenen**, **Beenbeugels**, **Rugmachines**, **Breukbanden**, enz. enz.; alsmede maakt hij bekend, dat hij eenen zeer netten voorraad heeft van **Breukbanden**, **Clyso-pompen**, **Passerdoozen**, **Scheer-**, **Voorsnij-**, **Tafel-**, **Dessert-** en **Zakmessen**, **Scharen**, en alles wat tot bovenstaande vakken betrekking heeft.

Hooigracht bij de Nieuwstraat.

Groene en Zwarte Thee,

is in puike, geurige en goed waterhoudende soorten te bekomen, voor 90, 100, 125, 150 Centen en hooger, bij de 5 en 2½ Ons, bij de Weduwe P. J. MEERBURG, op het Rapenburg tegenover de Academie.

Het Kantoor der Directe Belastingen is **verplaatst** naar de Breedestraat, Wijk IV. N°. 195.

De **afgesloten Zwemplaats** in den Singel aan de Heeren-Poort, zal met Zaturdag den 4den October **gesloten worden.**

Met November wordt alhier verlangd eene JUFVROUW om dagelijks eenige uren **Onderwijs** te geven aan een Kind van ongeveer zes jaren. Adres met *franco* Brieven onder Letter **A.** aan het Bureau dezer Courant.

Voor eenen aannemelijken prijs *te Koop*, eene moderne, lage, net bewerkte **Coupé-Vigilante**, goed bekleed en geschilderd, zeer ligt voor één Paard. Adres met *franco* Brieven onder Lett. **A.** aan het Bureau dezer Courant.

Bij eene fatsoenlijke Familie van de P. G., wordt met primo November a. s. voor een eenig HEER *in Huur* aangeboden, **twee Gemeubeleerde Kamers**, te bevragen met *franco* Brieven onder Letter **M.**, bij de Boekhandelaars SCHREUDER EN VAN BAAK, alhier.

Er wordt *te Huur* gevraagd:

Binnen of in de onmiddellijke *nabijheid* dezer Stad, liefst in eene volkrijke buurt, eene **Woning** geschikt tot nering of wel een **Pakhuis** met geschikte Woning. Adres met *franco* Brieven onder Lett. **Z. Z.** aan het Bureau dezer Courant.

PUBLIEKE VERHURING,

op het Raadhuis der Gemeente *Leyden*, op Maandag den 6den October 1856, des middags ten *twaalf* uren: Het beweiden van twee stukken LAND, gelegen buiten de Witte Poort in den Boschhuizer-polder, onder de Gemeente *Soeterwoude*, voor den tijd van *zes* jaren, ingaande Kersmisdage 1856.

Zullende de Voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter lezing liggen ter Secretarie dezer Gemeente, van 's morgen *tien* tot 's namiddags ten *twee* uren.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 14den October 1856, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand Junij 1855.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

PUBLIEKE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 4den October 1856 bij Opbod, en op Zaturdag den 11den October daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des avonds ten zeven ure, van drie groote, ruime, hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZEN EN ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, als:

N°. 1. Een, bevattende drie Beneden- en vier Bovenkamers, waarvan vier met Stookplaatsen, Provisie- en Dienstbodenkamers, groote Keuken, Binnenplaats, Kelder, Zolders en verder getimmerte, aan de westzijde van de Steenschuur of het Rapenburg, tegenover de Groenebrug, Wijk IV. N°. 262, Kadaster Sectie G. N°. 307, groot 1 roede en 60 ellen.

N°. 2. Een, ingerigt tot Winkelhuis, voorzien van een ruim Voorhuis, twee Beneden- en twee Bovenkamers, Keuken, Kelder, Gang, Binnenplaats en verdere gemakken, aan de noordzijde van den Ouden Rijn, tusschen de Donker- en Kuiperstegen, Wijk VI. N°. 391, Kadaster Sectie H. N°. 539, groot 80 ellen.

N°. 3. Een, ingerigt tot Winkelhuis, bevattende een ruim Voorhuis, twee Benedenkamers, eene groote Voorkamer met Alcove, twee Achterkamers, twee Droogzolders, Turfzolder, Keuken, Kelder, Binnenplaats en verdere gemakken, aan den Nieuwen Rijn of Bloemmarkt, omtrent de Vrouwesteeg, Wijk IV. N°. 152, Kadaster Sectie G. N°. 56, groot 1 roede en 63 ellen.

Alle dadelijk te aanvaarden en te bezigtigen daags vóór en op de dagen der Veiling en Toewijzing, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 3 ure.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*, alwaar tusschen de Veiling en den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen.

OPENBARE VERKOOPING,

(Om Contant Geld),

aan het Huis achter de Pieterskerk, te *Leyden*, geteekend Wijk IV. N°. 690, bewoond geweest door Dr. J. J. DE GELDER, gewezen *Instituteur*, te *Leyden*, op *Woensdag den* 1sten *October* 1856, des voormiddags ten 10 ure, van eene verzameling goed geconditioneerde **Boeken**, waaronder in Folio: Facciolatus, 4 deelen en Hesychius, 2 deelen; in quarto: Fabricius, 14 dn., en Nederlandsch Magazijn, 12 dn., in Octavo: Conversations Lexicon, 15 dn., Plato 9 dn., Schlosser, 16 dn., Livius, 14 dn., Cicero, 13 dn. en Tacitus 4 dn.; **Globes, Kaarten, Boeken- en Instrumentkasten**, alsmede eene **Draaibank** met toebehooren.

Op *Donderdag den* 2den *October* 1856, des voormiddags ten 10 ure, eene kleine doch uitmuntende verzameling **Physische Instrumenten** en eenige houten **Modellen.**

Voorts op *Maandag den* 13den *October* 1856, des voormiddags ten 10 ure, van Mahonyhouten en andere **Meubelen** en verdere roerende **Goederen**, als: Linnenkast, Secretaires, Chiffonnières, Canapé's, Kabinet, Pendules, Kasten, Ladetafels, Ledekanten, Bedden, Matrassen, Tafels, Stoelen, Spiegels, Mangel, Schoolbanken, voorts Koper-, IJzer, Porselein, Glas- en Aardewerk, alsmede eene goede *toongevende* **Piano-Forte**; wijders **Gas-Toestellen** met toebehooren, en hetgeen meerder ter verkoop zal worden aangeboden.

Bovengemelde Boeken, Boekenkasten enz., en Instrumenten, zijn te zien op Dingsdag den 30sten September 1856 en de Meubilaire Goederen op Zaturdag den 11den October 1856, beide de dagen des voormiddags 10 tot des namiddags ten 3 ure.

PUBLIEKE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, op Zaturdag den 4den October 1856 bij Opbod, en op Zaturdag den 11den October daaraanvolgende bij Afslag, beide dagen des avonds ten *zeven* ure, van eene allergunstigst gelegene SCHEEPMAKERIJ, met hecht, sterk en weldoortimmerd WOONHUIS, twee groote WERKSCHUREN en open ERVEN, staande en gelegen te *Leyden*, aan den Ouden Rijn, tegenover de Haven, aan den hoek der Binnevestgracht, geteekend Wijk VIII. N°. 146rood, 146 en 147, Kadaster Sectie C. N°. 237, 1120 en 1121, groot 9 roeden en 10 ellen.

Te aanvaarden 15 November 1856, en te bezigtigen dagelijks van des voormiddags ten 11 tot des namiddags ten 3 ure.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te *Leyden*, alwaar tusschen de Veiling en den Afslag, Verhoogingen zullen worden aangenomen.

OPENBARE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, als:

N°. 1. Van een BUITENVERBLIJF, bevattende een logeabele HEERENHUIZING, bestaande in 4 Benedenvertrekken, ruime Koepelkamer, Keuken, Zolders, Dienstbodenkamers; nog een Koepel met Kelder, alles kortelings gedeeltelijk vernieuwd; voorts fraai aangelegden TUIN, beplant met fijne Vruchtboomen, Moezerij als anderzins, staande en gelegen in de Witte Rozenlaan, aan den Singel tusschen de Koe- en Witte Poorten der Stad *Leyden*, onder *Soeterwoude*, en uitkomende aan de Haagsche en Delftsche Trekvaart, geteekend Nos. 228 en 229, bij het Kadaster bekend onder Sectie A. Nos. 1745, 1749, 2491, 2492, 2493, 2494 en 1747, te zamen ter grootte van 42 roeden en 52 ellen.

Kunnende den 1sten December 1856 worden aanvaard.

N°. 2. Van een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, hebbende 4 zoo Beneden- als Bovenkamers, allen behangen, waarvan één met Alcove en 3 met Stookplaatsen, Keuken, Kelder, Binnenplaats, Zolder en Meidenkamertje, staande en gelegen binnen *Leyden*, aan den Ouden Singel, omtrent de Westdwars- of IJzerengracht, Wijk V. N°. 300, Kadaster Sectie B. N°. 1175, groot 54 ellen.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Zaturdag den 4den October 1856, en de finale Afslag op Zaturdag den 11den October daaraanvolgende, beide des avonds ten 7 ure. Terwijl tusschen de Veiling en den Afslag Verhoogingen zullen worden aangenomen.

Kunnende worden bezigtigd het perceel N°. 1 dagelijks van des middags 12 tot 3 ure, en het perceel N°. 2 des Woensdags van iedere week vóór den finalen Afslag, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 3 tot 5 ure.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te *Leyden*.

TENTOONSTELLING

VAN

SCHILDERIJEN, TEEKENINGEN EN GRAVUREN,

Bestemd ter Verloting onder de Inteekenaars op den achttienden Jaargang der

KUNSTKRONIJK.

Deze Tentoonstelling, bestaande uit eene keurige verzameling kunstwerken van eenige der eerste levende Meesters, zoodals: *J. Bosboom*, *Louis Meijer*, *Jan Weissenbruch*, *S. L. Verveer*, *J. J. van der Maaten*, *W. J. van den Berghe*, *D. van Franckenberg*, Mej. *E. A. C. Röder*, *C. Bisschop*, *J. Spoel*, *A. Pieyzier*, Mej. *A. Immerzeel*, *van Ingen*, *Maris*, *Hans*, enz., benevens uit eenige fraai opgemaakte Gravuren, Etswerken als anderzins, is, te beginnen met Maandag den 15den September 1856, dagelijks van des middags 12 tot 4 ure *gratis* geopend in het gebouw der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen* op het Rapenburg te *Leyden*.

☞ Toegangkaarten zijn bij alle Boekhandelaars te verkrijgen.

BEURTSCHEPEN IN LADING IN DE HAVEN, ALHIER.

Naar	*Zwolle*,	Maandag	12	ure, Schipper	
»	*Dordrecht*,	»	12	» »	W. KRUL.
»	*Alkmaar*,	Woensdag	10	» »	L. KROON.
»	*Sneek*,	»	12	» »	K. VIERSMA.
»	*Deventer*,	Donderdag	12	» »	H. J. BOSCH.
»	*Kampen*,	»	12	» »	K. DE HAAN.
»	*Zutphen*,	»	12	» »	J. DE HAAN.
»	*Apeldoorn*,	»	12	» »	H. VAN TRIEST.
»	*Hoorn*,	Vrijdag	10	» »	J. HAJER Jr.,

☞ De vertrekuren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door. De goederen kunnen desverkiezende bij den Besteller B. v. DORSTEN Cz., geborgen worden, bij wien de naauwkeurigste inlichtingen zijn te bekomen voor de Provincien Noord-Holland, Gelderland, Drenthe, Overijssel, Groningen en Friesland.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

26 en 27 September 1856.	Verkochte hoeveelheid		Prijzen. Laagste	Prijzen. Hoogste.
Winter Tarwe	60	mud.	*f* 16.—	*f* 16.50
Winter Rogge	136	»	- 9.—	- 9.25
Zomer »		»	-	-
Gerst	48	»	- 6.75	- 7.—
Chevalier	3	»	- 8.—	- 8.25
Zware Haver	53	»	- 5.20	- 5.60
Ligte »	8	»	- 4.60	- 5.—
Duivenboonen	12	»	- 8.—	- 8.50
Paardenboonen	14	»	- 8.—	- 8.25
Stieren	7	stuks	- 64.—	- 115.—
Kalfkoeijen	13	»	- 134.—	- 178.—
Varekoeijen	45	»	- 80.—	- 162.—
Vettekoeijen	132	»	- 126.—	- 196.—
Kalveren (vette)	48	»	- 26.—	- 78.—
» (magere)	12	»	- 7.25	- 12.75
Hamels magere		»	-	-
Hamels vette	156	»	- 15.—	- 26.75
Ooijen magere	28	»	- 7.—	- 9.25
Ooijen vette	104	»	- 14.50	- 20.50
Lammeren magere		»	-	-
Lammeren vette		»	-	-
Varkens magere	30	»	- 14.—	- 20.—
Varkens vette		»	-	-
Varkens Biggen	70	»	- 7.—	- 13.—
Boter gras	4720	N. ℔	- 1.25	- 1.35
Boter kaas- of wei	380	»	- 0.90	- 1.—
Boter hooi				
Turf (haardbrand)	2000	ton	- 0.60	- 0.70
» (graauwe)	1000	»	- 0.30	- 0.35
» (ligte van Hoogeveen)	500	»	- 0.40	- 0.50
Sponturf	1000	»	- 0.70	- 0.80

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 26 September.

			Laagst koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	61¼	61½	61 5/16
Dito Certificaten	» 3	»	72 5/16	72⅜	72 [illegible]
Dito dito	» 4	»	92⅛	92½	92⅛
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	101	101¼	101
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	100¾	101	100⅝
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	—	—	—
Dito 1840	» 4	»	82½	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	80⅛	80 7/16	80 5/16
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	61½	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	à 500	*f*	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	76⅝	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1¼	»	23	23⅝	23 5/[illegible]
Dito Obligatiën	» 3	»	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	37⅜	37 5/16	37 7/16
Bewijzen Coupons			—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	71¼	72	71[illegible]
Dito Nieuwe	» 5	»	80¾	81	80¾
Dito 1847	» 2½	»	37½	37 [illegible]	37½
BELGIE	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	—	—	—
Dito dito	» 4½	»	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	42⅜	42¾	42½
SARDINIE,	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	» 4½	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4¼	»	28⅞	29⅛	—
GRENADA, Obligatiën	» 2¼	»	20 [illegible]/16	20½	20⅝
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	20 11/16	20¾	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie 5¼ pCt. Wissel-Disconto 4½.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.